

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2021

Nr. 254

BRIEF VAN DE ONDERWIJSRAAD

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 maart 2021

Hierbij ontvangt u het advies *Tijd voor focus*¹. De Onderwijsraad geeft dit advies op verzoek van uw Kamer (Kamerstuk 35 300 VIII, nr. 149). Met de griffier is afgestemd dat de raad het advies toelicht aan de (nieuwe) vaste Kamercommissie. Hiervoor wordt een moment gezocht.

Zorgen over de werkdruk van leraren, de lerarentekorten en de onderwijskwaliteit waren voor uw Kamer aanleiding advies te vragen aan de Onderwijsraad. Is het zinvol de urennorm voor onderwijstijd van leerlingen op basisscholen te verlagen, zodat leraren minder uren les hoeven te geven? Uit recent onderzoek blijkt dat de relatie tussen onderwijstijd van leerlingen, kwaliteit en werkdruk van leraren onduidelijk is. De raad adviseert daarom de onderwijstijd van leerlingen op dit moment niet te wijzigen. Hoe kan de werkdruk van leraren dan wel omlaag?

Meer focus op geven en ontwikkelen van onderwijs

De werkdruk kan voor een deel worden verlaagd door meer focus aan te brengen in het werk van leraren, zodat zij zich kunnen richten op de kern van hun vak: het geven en ontwikkelen van onderwijs. Het is niet alleen aan leraren om prioriteit aan te brengen in hun werk en de werkdruk te beheersen; het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van leraren, schoolleiders en schoolbestuurders. Leraren kunnen samen met schoolleiders en schoolbesturen in beeld brengen wat nodig is voor goed onderwijs, hoeveel tijd dat kost en wie de uitvoering op zich nemen.

De raad adviseert het idee los te laten dat een leraar alle activiteiten voor een groep moet verzorgen. Er kan meer gedifferentieerd worden in wie wat doet en er kan beter gebruik worden gemaakt van de expertise van

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

ondersteunende professionals zoals onderwijsassistenten, vakleerkrachten en andere specialisten. Schoolleiders en -bestuurders hebben een belangrijke rol om samenhang en focus van werkzaamheden te bewaken. Ze vormen zowel een brug als buffer tussen school en buitenwereld.

En investeer in meer menskracht

Het beter afbakenen van werkzaamheden is niet genoeg. Het gemiddelde aantal uren van leraren moet ook omlaag. De vrijgekomen tijd kunnen leraren besteden aan het ontwikkelen van onderwijs. Dit betekent dat er per saldo meer mensen nodig zijn in en om de klas. In de eerste plaats om de lessen te helpen verzorgen, maar ook om andere taken van leraren over te nemen. Dit vraagt om extra geld vanuit de rijksoverheid. De raad adviseert dan ook de rijksbesteding structureel te verhogen, zodat scholen meer mensen kunnen aantrekken.

Met beleefde groet,

E.H. Hooge
Voorzitter

M.P. van Leeuwen
Secretaris